

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG NHUNG

**NGHIÊN CỨU ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP HỖ TRỢ TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG NHUNG

**NGHIÊN CỨU ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP HỖ TRỢ TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Ngọc Sơn

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tác giả luận văn: Tôi, Nguyễn Thị Phương Nhung, học viên lớp cao học khóa 9 (2012-2014), chuyên ngành Quản lý kinh tế, Trường Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận văn trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, năm 2014

TÁC GIẢ

Nguyễn Thị Phương Nhung

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện luận văn này tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Quý Thầy Cô và Gia đình.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất tới Phó Giáo sư - Tiến sỹ Nguyễn Ngọc Sơn, người đã rất tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU ĐẦU TƯ	
TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP HỖ TRỢ.....	5
1.1 . Cơ sở lý luận về FDI.....	5
1.1.1. Khái niệm đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	5
1.1.2. Vai trò của FDI.....	7
1.1.3. Đặc điểm của FDI.....	10
1.1.4. Phân loại FDI.....	11
1.2. Cơ sở lý luận về CNHT và vai trò FDI đối với CNHT.....	16
1.2.1 Khái niệm công nghiệp hỗ trợ.....	16
1.2.2. Vai trò của FDI đối với phát triển CNHT.....	20
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến thu hút FDI vào CNHT.....	23
1.3.1. Các nhân tố chủ quan.....	23
1.3.2. Các nhân tố khách quan.....	24
1.4. Kinh nghiệm thu hút FDI vào CNHT.....	27
1.4.1. Thái Lan.....	27

1.4.2. Malaysia	29
1.4.3. Các bài học kinh nghiệm cho Vĩnh Phúc.....	31
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	33
2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	33
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	34
2.2.2. Phương pháp thống kê, diễn dịch, quy nạp, tổng hợp... ..	34
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu SWOT.....	35
2.3. Chỉ tiêu phân tích	36
Chương 3: THỰC TRẠNG NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC	
NGOÀI VÀO NGÀNH CNHT TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC	37
3.1. Tổng quan về tỉnh Vĩnh Phúc và thực trạng phát triển công nghiệp hỗ trợ tỉnh Vĩnh Phúc.....	37
3.1.1. Giới thiệu tổng quan về tỉnh Vĩnh Phúc	37
3.1.2. Thực trạng phát triển CNHT tỉnh Vĩnh Phúc.....	39
3.2. Thực trạng đầu tư trực tiếp nước ngoài vào tỉnh Vĩnh Phúc	41
3.2.1. Quy mô và số dự án đầu tư	41
3.2.2. Cơ cấu vốn đầu tư	42
3.3. Thực trạng thu hút FDI vào ngành CNHT trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc....	43
3.3.1. Phân theo lĩnh vực đầu tư.....	43
3.3.2. Phân theo đối tác đầu tư	45
3.3.3. Phân theo địa bàn đầu tư	48
3.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc thu hút FDI vào ngành CNHT tỉnh Vĩnh Phúc.....	49
3.4.1. Nhóm nhân tố về kinh tế	49
3.4.2. Nhóm nhân tố về tài nguyên	50
3.4.3. Kết cấu hạ tầng tỉnh Vĩnh Phúc	54

3.5. Đánh giá chung về thực trạng việc thu hút FDI vào ngành CNHT trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc	64
3.5.1. Những kết quả đạt được trong việc thu hút FDI vào ngành CNHT trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc	64
3.5.2. Hạn chế trong việc thu hút FDI vào ngành CNHT trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc	66
3.5.3. Nguyên nhân của những hạn chế trong việc thu hút FDI vào ngành CNHT trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc.....	70
Chương 4: GIẢI PHÁP THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CNHT TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC.....	71
4.1. Các căn cứ để xác định quan điểm và giải pháp thu hút FDI vào ngành CNHT	71
4.1.1. Bối cảnh trong nước và quốc tế	71
4.1.2. Cơ hội và thách thức đối với thu hút FDI vào CNHT tỉnh Vĩnh Phúc ...	73
4.1.3. Quan điểm, định hướng phát triển ngành CNHT trên địa bàn tỉnh ..	78
4.2. Giải pháp cụ thể nhằm tăng cường thu hút FDI vào CNHT của tỉnh ..	83
4.2.1. Giải pháp về phát triển cơ sở hạ tầng.....	83
4.2.2. Giải pháp về phát triển nguồn nhân lực	84
4.2.3. Giải pháp chính sách ưu đãi	86
4.2.4. Giải pháp về cải thiện môi trường đầu tư	87
4.2.5 Giải pháp về nâng cao năng lực quản lý và minh bạch hóa thông tin	89
4.2.6. Giải pháp liên kết giữa sản xuất và tiêu thụ sản phẩm CNHT.....	90
4.3. Khuyến nghị thu hút FDI vào CNHT tỉnh Vĩnh Phúc	90
4.3.1 Thu hút đầu tư nước ngoài	90
4.3.2 Thu hút đầu tư nội địa	91
4.3.3. Kiến nghị với Trung ương và kiến nghị với tỉnh	92
KẾT LUẬN.....	93
TÀI LIỆU THAM KHẢO	95

CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

Chữ viết tắt	Nội dung
ASEAN	Cộng đồng các nước khu vực Đông Nam Á
BOI	Ủy ban đầu tư
BOT	Xây dựng - vận hành - chuyển giao
BSID	Ban phát triển công nghiệp hỗ trợ
CN	Công nghiệp
CNHT	Công nghiệp hỗ trợ
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
DDI	Vốn phát triển trực tiếp
DN	doanh nghiệp
DNVVN, SME	Doanh nghiệp vừa và nhỏ
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Thu nhập bình quân đầu người trong nước
GPMT	Giải phóng mặt bằng
IMF	Tổ chức tiền tệ quốc tế
ITA	Trợ cấp thuế đầu tư
KCN	Khu công nghiệp
MIDA	Cục phát triển công nghiệp Malaysia
MNEs	Các Công ty đa quốc gia
NICs	Các nước công nghiệp mới
ODA	Viện trợ phát triển chính thức
OECD	Tổ chức hợp tác và phát triển kinh tế
PS	Tư cách tiên phong
QL	Quốc lộ
RA	Trợ cấp tái đầu tư
SWOT	Điểm mạnh, yếu, cơ hội, thách thức
UNCTAD	Liên hợp quốc về thương mại và phát triển
UNDP	Chương trình phát triển Liên Hợp Quốc

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Các loại chính sách ưu đãi chính của Ủy ban Đầu tư Thái Lan	28
Bảng 3.1: FDI vào các lĩnh vực CNHT tỉnh Vĩnh Phúc	44
Bảng 3.2: FDI trong lĩnh vực CNHT phân theo đối tác và lĩnh vực đầu tư ...	47
Bảng 3.3: Phát triển dân số tỉnh Vĩnh Phúc giai đoạn 2005- 2012.....	52
Bảng 3.4: Cơ cấu dân số của tỉnh giai đoạn 2007 - 2012	52
Bảng 3.5: Hiện trạng nguồn lao động và sử dụng lao động toàn tỉnh giai đoạn 2000 - 2012	53
Bảng 3.6: Hiện trạng các KCN trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc	58
Bảng 4.1: Đánh giá SWOT về phát triển CNHT tại Vĩnh Phúc	76
Bảng 4.2: Phát triển công nghiệp ô tô và điện tử ở tỉnh Vĩnh Phúc	81

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Phạm vi của công nghiệp hỗ trợ theo MITI.....	17
Hình 1.2: Phạm vi của công nghiệp hỗ trợ.....	18
Hình 3.1: Số dự án đầu tư nước ngoài theo ngành và tình hình triển khai	41
Hình 3.2: Số dự án đầu tư nước ngoài phân theo quốc gia và tình hình triển khai	42
Hình 3.3: GDP/người tỉnh Vĩnh Phúc.....	50